

SZABADSÁG

A legregyebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírművelő, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 186. SZÁM.

HARMANEGYEDIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szombat, 1923, augusztus 11.

THIRTY-FIRST YEAR. EGYES SZÁM ÁRA 5 CENT.

WASHINGTON BUCSUJA A NEMZET NAGY HALOTTJÁTÓL

EZREK HAJTOTTAK FEJÉT A RAVATAL ELŐTT

WASHINGTON, aug. 8. — Burmídi képeinek szárnyaló angyalai alatt ma négy órán át fehraválóra fektűt Warren Gamaliel Harding a nemzet Capitoljának kupolacsarnokában. A ravat mellett 25.000 ember haladt el, hogy lerója a kegyelet adóját a halott elnök földi maradványai előtt.

A nők keresztet vetettek, vagy legalább is egy pillanatra letérdeltek, amint közelebb értek annak a katedrálisnak, amelyen már annyi nagy amerikaiak — Lincoln, Garfield, McKinley elnököknek és az ismeretlen Katonának holtteste nyugodott. Végül is futó, de örök emlékeztető maradványok vetődtek az örök békeesség álmát álmodó Warren G. Harding hamuszíni fáról arcára.

A temetési szertartás után ma négy órán át a férfiak és nők ezrei s a gyermekek százezrei haladtak el a nagy élet utján a nagy halott mellett

a keleti és a nyugati kapu között, amelyek a nagyfelkötést és a napnyugtát, a pihenést jelképezik. A Capitol széles kupolacsarnokában virágok között jártak, amelyet a nemzet kegyelete és tisztelete varázsolta oda hervadó emlékkül. Váltak és koszoruk, virágok, zászlók és 45 virágok két sor vastagságban szegtek be az élk útját s olyan magasságra emelkedtek, hogy a négy sarokban álló díszoszlop teljesen elrejtett a szem elől.

A koszorúk és a virágok óriási tömegekben érkeztek az elhunyt negyvenöt éves korában a halott elnök ravatalán. Ezt a koszorút Mrs. Harding küldötte a halott kedvenc virágaiból.

Igazi amerikai tömeg.

A könnyes szemű tömeg, a

mely lassan, ünnepélyesen, gyászoló merengésben haladt át a Capitol kupolacsarnokán, igazi amerikai tömeg volt. Itt volt a fiú, aki a lábát szedte az elnöknek az előtte oly kedves golf játéknál. Manóknál elbicegett a katoná, akit az elnöknek és nevének megjelenése vigasztalt meg a Walter Reed kórházban, a mikor sebesülten hozták vissza Franciaországból. S itt voltak az anyák, akik órákon át, az izzó napban, gyermekükkel karjukon álltak és vártak, csak hogy meg egy pillanattal vessenek szeretettel, halott elnökükre.

A meg nem szakadó sorban elvonuló tömeget egyszerűen egyszerűen apák és anyák állították meg, amint felemelték karjukra gyermekeiket, hogy azok is láthassák meg utóljára azt, aki 110.000.000 embert vezetett, aki az ő jövőjüket dolgoztatta s aki ebben a halhatatlan érdemű munkájában

a legnagyobb áldozatot hozta még.

7200 ember óránként.

Fiatlok és öregek, fehérek és feketék ma összefortak teljességgel a minden ellenfelet felolvastató gyász mélyében. Már órákkal azelőtt, hogy a temetési menet dobok pergése és ágyuk dörgése közben a reggelben elhagyta a Fehér Házat, az emberek végeláthatatlan sorokban igyekeztek fel a Capitol utjain. S órákkal azután, hogy az emberek órákig 7.200-as sebességgel haladtak a koporsó előtt, a tömeg még mindig nem akart elfogyni és tömött sorokban hullámszerűen a Capitol erkélyén, a kongresszusi könyvtárban, a Capitol északi és déli parkjain le egészen a Capitol domb lábánál emelkedő béke emlékművig.

A rendőrség a lehető legteljesebb udvariassággal

tette az emberek meg nem szakadó áramlását, hogy azok, akik már órák hosszat állottak, mégse várjanak majd hasztalanul s bejuszanak meg a kupolacsarnokba. Az emberek négyes csoportokban léptek be a Capitolba s közvetlenül az elnök ravatala alatt két párra osztottak, úgy, hogy a koporsó fejénél kettesével haladtak.

Amint az esthomály leszállt a Capitolra és ragyogó fényt borított az izzó nap fénye, a Capitol hatalmas erkélyi bejáratát s a zászló, amelyet visszahajtottak az elnök fejéről, ismét ráborult a koporsóra. Warren G. Harding holttestét azután a koporsóvivők lassan vitték a keleti kapun és Capitol márványlépcsőjén le a már várakozó kocsihoz. Ugyanaz a katonai kíséret, amely tegnap este az állomárról a Fehér Háza vitte, kísérte most is a koporsót a Capitoltól a vasúti állomásra.

A NEMZET HALOTTJÁTÓL A GYÁSZ MÉLTÓ POMPÁJÁVAL KISÉRTÉK A CAPITOLBA

MÉLTÓSÁGOS NYUGALOMBAN VONULT VÉGIG WARREN G. HARDING GYÁSZMENETE A FEHÉR HÁZBÓL A CAPITOLBA. — DÖRÖGNEK AZ ÁGYUK. — KATONAI DISZKISÉRET. — EGY CSOKOR VIRÁG A KOPORSÓN.

WASHINGTON, augusztus 8. — Déli tizenkettő felé járt az idő. A Capitol óriási és impozáns kupolacsarnokának kellős közepén elhelyezték Warren Gamaliel Hardingnak, az Egyesült Államok huszonkilencedik elnökének koporsóját.

A kupolacsarnok négy márványfalát elborították a virágok, koszorúk, — színes és mélyen illatozó megemlékezési egy nemzetnek, e hatalmas ország kormányzóinak, rokonoknak, barátoknak, — mindenkinek, aki életében szerette őt s aki most, hogy a Nemzet Csarnokában utóljára jelent meg, mély fájdalommal meghajtotta fejét és forró könnyeket ejtett felette.

Fort Myerben megszálltak az ágyuk. Percenkint fojtott, messziről jövő üzenet hoztak a hangok a Potomac keresztül: mintha a nemzet szívének dobogását lehetett volna hallani a néha szinte kisértelemessé váló szünetekben, amelyek a gyászszertartást celebráló pap szavai között támadtak.

Sötét árnyékok a falakon, a virágok között, a meggörnyedt hátú emberek: polgári ruhás előkelő államhivatalnokok, a Legfelsőbb Bíróság fekete taláros tagjai, a briliáns uniformistú külföldi diplomaták között — és messziről, per centkint, szünet nélkül az ágyuk hangjai. A koporsó mellett, közvetlen közelben, egy székes a fekete drapériákba öltözött özvegy mozdulatlan alakja és túl a Csarnokon, kint az utcák végében során, a Capitol előtti téren, a Fehér Ház előtt, a Pennsylvania Avenuen végig: emberek, emberek, gyászszalagos, sápadt, könnyező arcok.

Az Amerikai Egyesült Államok történelmének nagyszerű palotájában, utóljára bucsusott Attól, akit valamennyi elnöke között talán legjobban szeretett s akit talán legközelebbnek érzett magához!

ELINDUL A GYÁSZMENET

Mikor elérkezett annak ideje, amikor a koporsót az erre a célra kiválóan alkalmas díszes, a vállára vegye és kivigye a Fehér Házból, ahol Warren G. Harding utóljára pihenhet meg.

Mrs. Harding, Calvin Coolidge, a kabinet tagjai, a Legfelsőbb Bíróság tagjai, Harding volt titkárja, George M. Christian, Dr. Sawyer, az elhunyt elnök orvososa és egyik legjobb barátja, a szenátorok, a Ház elnöke, a

Személyes ideiglenes elnöke, mindeki, aki ott volt az East Room-ban, lehajította a fejét s elképedt hallani morgókat a kíséretében.

A koporsó a katonák vállára emelkedett. A Fehér Ház portáljára a Legfelsőbb Bíróság tagjai, Harding volt titkárja, George M. Christian, Dr. Sawyer, az elhunyt elnök orvososa és egyik legjobb barátja, a szenátorok, a Ház elnöke, a

Valahol megállt egy trombita: egyetlen egy "vigyázat" jelzés, magasan minden egyéb hang felett. A lovasság kardjai megvillantak a napfényben. A gyalgóság hirtelen mozdulatlan sorba szökött, az ágyuk dübörögtetése előtt, a koporsó a díszőrzés elhelyezte a fekete katonai gyászruhát, amelyet hat fekete ló húzott: a gyászmenet megindult a Fehér Házból a Capitol felé.

AZ UTOLSÓ UT, VÉGIG A PENNSYLVANIA AVENUEN

A gyászmenet élén John J. Pershing tábornok haladt Stuart Heintzelmann brigadérosal és R. H. Jackson ellentengernagyral.

Mögöttük katonabandák lépegették, gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

Mögöttük katonabandák lépegették, gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

A gyászmenet után közvetlenül az özvegynek teljesen lefogó gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

százezer látogatóra számítanak az ohioi városban. — A temetésre megfellek minden előkészületet. — Harangzúgással fogadják a holttestet.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

A gyászmenet után közvetlenül az özvegynek teljesen lefogó gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

A gyászmenet után közvetlenül az özvegynek teljesen lefogó gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Most következett a hat lovas gyászhintó, rajta Warren G. Harding koporsója letakartva a csillagsávú lofogóval. A koporsó egyetlen egy virágkoszorú volt elhelyezve. Mrs. Harding kötéte azokból a virágokból, amelyeket az Elhunyt életében legjobban szeretett.

A koporsó körül a tiszteletbeli koporsóvivők, a kabinet tagjai, a Ház elnöke, a Szenátus elnöke s a katonai díszőrzés helyeskedett el, ugyancsak azok az újságírók, akik napról napra ott dolgoztak a Fehér Ház sajtóirodájában.

A gyászmenet után közvetlenül az özvegynek teljesen lefogó gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

Aután ismét katonasereg következett, amely az "Onward Christian Soldiers" jászott. Ismét katonák: a parti tengerészek megitt a District of Columbia nemzeti gárdyval.

A gyászmenet után közvetlenül az özvegynek teljesen lefogó gyászgyalokkal letakart, mely, fojtott hangú dobokat pergetve. Lovasság, tüzérség, gyalgóság és miniszteri csapatok következtek utánuk.

ROBOG A VONAT A HALOTT ELNÖKKEL SZÜLŐÁLLAMÁBA

A washingtoni nép ezrei kísérték ki a nemes halottat a pályaudvarra. — Sokan hangosan zokogtak, mikor a koporsót a pályaudvar elnöki termébe vitték.

WASHINGTON, D. C., aug. 8. — Hat óra hat percek robbogott ki a washingtoni pályaudvarról az a vonat, amely Harding elnök holttestét Mariobába szállítja.

A halottat a vonaton elkíserte Mrs. Harding és az elhunyt elnök néhány személyes barátja. Az özvegy esőedatós lelkierőt tanúsított a washingtoni temetési ceremónia alkalmával, amivel még azoknak a barátainak és ismerőseinek esőedatósait is megnyerte, akik egyébként lelki erejéhez, hozzá voltak szokva.

Mrs. Harding egyenesen a Fehér Házból érkezett az állomásra, nem pedig a rotundából, ahol órákon keresztül a gyászolók ezrei látogatták meg a nagy halottat.

Öt óra tíz percek hozták ki a koporsót a rotundából, ahová a déli órákban helyezték el. Amikor a Capitol lépcsőn levittek a halottat, egy katonai zenekar a Nearer My God to Thee című himnuszot játszott. A Capitol előtt egy száz gyalogos katonák és tengerész állott, lymód utóljára elismeréssel adózva az ország első férfijának.

Coolidge elnök lehajította feje követve a koporsót a Capitolból. Mellette szenátorok és kongresszusi képviselők voltak tábornokok és admirálisok, akiket tiszteletbeli koporsóvivőknek jelölték ki.

Öt óra huszonöt percek vittek a koporsót az állomásra, s Harding elnök, aki hat héttel azelőtt teljes reményességgel, az élő egészséges példaképként, lépett a pályaudvarba, most mint halott, utóljára volt a washingtoni pályaudvar boltzata alatt.

A menet előtt egy század lovasság egyengette az utat. A koporsót a pályaudvar keleti részébe vitték, az elnöki termébe. Mialatt a koporsót bevitték, a század lovasság annak rendje módja szerint tisztelgett.

Mialatt a koporsót elhelyezték az elnöki termében, a tengerészek zenekara a Lead Kindly Light című zsoltárt játszott. A koporsót erre bevitték abba a vasúti kocsiába, amelyen hozták a messi nyugatról Washingtonba s rövidesen rá megindult a vonat. A pályaudvar előtt nagy tömeg állott s sokan forráltak könnyes szemükkel az igazán népszerű, az igazán emberes elnök elhunytá felé.

A GASOLIN GALLONJA 16 CENT DAKOTÁBAN.

PIERRE, S. D., aug. 8. South Dakotában harc indult a gasoline kereskedők ellen, akik azt vitatják, hogy 26 cent, amit kérnek, méltányos ár a gasoline gallonjért. McMaster kormányzó s a miteheli állami raktárban tizenhat centért árusítja a gasoline gallonját s azt ajánlja, hogy az állami példára minden helységben vásároljon nagyban a polgárság gasoline s maga árusítsa gallonját 16 centjéért.

MEGNŐSÜLT A 71 ÉVES ESPISKOPÁLIS PÜSPÖK.

BOSTON, aug. 8. — Rt. Rev. Samuel G. Babcock, a missachusettsi prótestáns episkopális egyházmegye 71 éves püspöke, feleségül vette tegnap Miss Mary K. Davey volt bostoni akadémiai tanárnőt, aki a háborús jótékonyág terén nagy érdemeket szerzett.

KÖNNYES SZEMMEL FOGADJA MARION VISSZATÉRŐ FIÁT

Vagy százezer látogatóra számítanak az ohioi városban. — A temetésre megfellek minden előkészületet. — Harangzúgással fogadják a holttestet.

MARION, O., aug. 8. — Marion készült a nagy halott fogadására. Mialatt a vonat a messzről Washingtonból robbog Marion felé, addig a kis város adminisztrációja és lakossága egyaránt közös erővel, közös odaadással várja nagy fiát, az azokat a szőzereket, akik ebből az alkalomból felkeresik az ohioi városokat.

Marion megint a térképre kecsült, de ezúttal szomorú esetenek köszönheti ezt a dicsőséget.

Harding elnök 1922 július hatodikán látta Marionot utóljára. Akkor az élő Hardingot a megérdemelt siker emberét, az Egyesült Államok nagyszívű elnökét ünnepelte Marion népe. Lelekes szavakkal, zászlókkal, muzsikával, brómujongással, s a boldog egészséges megtestesítője mint halott érkezik vissza városába. Utban az örökérvényesség felé meg egyszerű megáll Marionban.

A város részéről megtörténtek az összes előkészületek a temetésre.

KANSAS BUZATERMÉSE IGEN GYENGE AZ IDÉN.

TOPEKA, Kas., aug. 8. — Kansasban az idén csak 9 bushel buza termett átlag akoronként. Az összer termés 79.596.000 bushel, amelyen kevés nem volt túl év óta. Nagy a remény, hogy a kukoricatermés annál jobb lesz.

CUNO NEM BIZIK A RUHR KÉRDÉS MEGOLDÁSÁBAN

Az angol jóvátételi jegyzék szerinte nem nyújt reményt a megegyezésre.

A MEGALAZÁS POLITIKAJA.

A német nép egyedül áll s csak a saját erejében bishatik.

BERLIN, aug. 8. — Cuno kancellár a birodalmi gyűlés előtt mondott beszédében ma rendkívül sötét színekkel esztelte Németország bel és külpolitikai helyzetét. A kancellár beszédében, amelyet a kommunista közbeszólásai folytoman félbeszakítottak s amelyet általában az összes pártok hüvelyesen fogadtak, a következőket mondotta:

"Ha a láthatáron nem jelentkezik egyetlen fény sugar sem, amely a gyors megoldásra világítana rá, úgy a mi kötelességünk, hogy szilárd elhatározásunk után magunk tartjuk életben magunkban a reménysugarat. Meg kell hoznunk minden áldozatot és kizárólag csak magunkban szabad bízunk. Egyedül állunk és segítünk és segíteni is fogunk magunkon."

A kancellár ezután a német ajánlatra adott angol válaszból beszélve, kijelentette, hogy Anglia olyan elvokra fektette választását feltételül, amelyek egyáltalán nem hatnak kellemsen Németországra.

"De nem a mi dolgunk" — mondotta Cuno — "hogy megszabjuk Angliának, hogy mik az ő érdekei s nem vagyunk annyira ostobák, hogy részvétet várjunk onnan, ahol a részvét érzését nem táplálják velünk szemben."

A kancellár ezután különösen hangsúlyt mutatott rá arra, hogy a szövetségesek jogyzék-váltásainak nyilvánosságra hozatala egyarában igen keveset jelenthet. Az igazság az, — folytatta Cuno — hogy egyáltalán nem vagyunk feljogosítva nagy reményeinkre. A német kormány azonban, szerinte, még így sem mondhat le arról a jeltől, hogy a józan ész és a józan gazdasági érzék végül mégis csak győzni fognak a külföldi országokban.

Németországnak — mondotta a kancellár — fel kell készülnie a szenvedések hosszú korszakára. "A világ tudja, hogy elismerjük Franciorszag fölényét, ha a francia nép felhagy a megaláztatással a politikájával, amely merőben magáért a megaláztatásért történik. De nem tehetjük és nem is fogjuk megelégedni azt, hogy lemondjunk a német föld egy részéről s eláruljuk honfitársainkat."

TIFUSZA VAN DAVIS KANSASI KORMÁNYZÓNAK.

TOPEKA, Kas., aug. 8. J. M. Davis kormányzó, aki napok óta beteg, az orvosok megállapítása szerint tifuszban szenved, nem pedig influenzában, és tüdőgyulladásban. A kormányzó állapotában valami káros változás állott be.

WODROW WILSON A FEHÉR HÁZBAN

A volt elnök gyengesége dacára tiszteletet tette a halott Hardingnál.

WASHINGTON, aug. 8. — Egy ismert férfi, aki azonban visszavonult a magányba, bicegett ki reggel kilenc órákor az S. streeten levő otthonából. Nehézzen támaszkodott egy botra, a melyet jobb kezében tartott. Bal karja életlenül csüngött fel válláról. Bal lábát megerőltetve cipelte.

Wilson, az Egyesült Államok volt elnöke, volt ez a fáról ember s uton volt a Capitol felé, hogy megemlje kalapját az immár elhunyt Harding előtt.

Orvosa ugyan azt ajánlotta, hogy ne tegye meg ezt az utat, de Wilson ragaszkodott ahhoz, hogy az immár halott elnöknel tegye tiszteletet.

Az automobilban, amely őt a Capitolba vitte, mellette ült a felesége előtte pedig jó barátja, Grayson admirális. A Fehér Ház felé menet, ugyancsak az egész idő alatt, halogatag volt Wilson s ugyanakkor halogatag volt a szertartás elől visszafelé menet.

Ez volt a második eset, hogy a közélettel való visszavonulása óta Wilson a nagyközönség előtt mutatkozott. Először ez akkor történt, amikor az ismeretlen katonák holttestét vitték az arlingtoni temetőbe.

MÉLTÓSÁGOS AZ ÖZVEGY GYÁSA

Az elnök özvegye a washingtoni szertartás alkalmával nagy önmuralmat tanusított.

WASHINGTON, aug. 8. — Mrs. Harding ugyanazzal a lelki erővel, ugyanazzal a szilárd elhatározással, hogy a szomorúság nem fogja összeropantani, vett részt a washingtoni ceremónián, amelyet attól a perctől kezdve tanusított, amikor férje halottára meredt rá.

Az természetes, hogy arán, megjelenésén észrevehető a fáradtság nyomai, a szomorúság jelei. A nagy igalmakkal, amelyek a nyugati utat megelőzték, a san franciscói tragédiának, az óriási utrak San Franciscóból Washingtonba, a mindent követő lelki megrázkódtatásnak magától értetődően meg kell fizetni az árát. De erősen, nemesen, nagy önmuralmat tanusítva viselkedik.

Sawyer orvos, az elhunyt elnök kezelőorvos, és Christian, Harding titkára kísérték el a Capitolba az özvegyt, s azután részt vettek az özvegy rendkívül önmuralmat tanusítva viselkedett ezen a szertartáson. Most már iton van Marion felé, a vasúti kocsiában ugyanaz a szakszaki foglalkozás, amelyben akkor ült, amikor a messi nyugatról érkezett.

A NEMZETI GYÁSZNAPOT MEGTARTJA A SZABADSÁG ÉS IGY LEGKÖZELEBBI SZÁMUNK HOLNAPUTAN JELENIK MEG.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States... The Szabadsag Printing & Publishing Co. 700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

MACEDONIA, AZ ÖRÖK BAJOK FORRÁSA

BAR a bolgár forradalom nyomán támadt balkáni feszültség kissé abbahagyott, a zavarok igazi forrását most sem tehetjük be és a melyor fekvő serek bármely pillanatban újra felszabadhatnak.

de ugyanakkor fellázította maga ellen a macedonokat. Ez a lézárás vezetett a bolgár forradalomra és Stambulinszky meggyőződésére.

bizik abban, hogy meg tudja majd győzni a macedonokat politikájára helyesbegről, amely jelenleg az egyetlen kivétel az a balkáni helyzet zűrzavarából.

A helyzet veszedelmének másik tényezője Románia magatartása alkója. Bukarest, bár szövetségese Belgrádnak, súlyos aggodalmakkal szemlélte a szerb-bolgár barátság felújítását.

KÉSZPÉNZ DOLLÁR... American Union Bank NÉMETH JÁNOS, elnök... 10 East 22nd Street, New York City.

DOLLÁRÁTUTALÁS MAGYARORSZÁGBA... THE STANDARD BANK... HUGO LEDERER BANKHÁZA... 4-IK UTCA ÉS AVE. B. SAROK, NEW YORK, N. Y.

Szerkesztői üzenetek... T. I. Megeath, Wyo. Karthago ókori város volt Afrika északi partján, s csak romjai maradtak fenn.

ÖN MOST JÓL KERES... TAKARÉKBETÉTEIVEL... RUTTKAY JENŐ Bankháza... 106 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

MAGYAR FÉRFI! MAGYAR NŐ! MAGYAR IFJU!... Te, aki távol szülőföldedtől nehéz verejtékkel keresed a mindennapi kenyeret, gondolsz-e arra, hogy itt kün a dollártól folyó erős küzdelem, a pihenés nélküli folytonos munka és gond gyorsabb megőröl.

A MOZI, MINT FALUSI TANÍTÓ

A franciák kísérletezése. A MOZI kétségkívül szórakoztató intézmény.

HOGYAN SZÓRAKOZIK MA AZ ELŐKELŐ ANGOL LADY

AZ ANGOL gazdagok unakoznak, tehát foglalkozni akarnak valamivel. Nyon a gazdagok természeté. A szegény ember azért foglalkozik valamivel, mert meg akar élni, a gazdagok pedig azért fanyalgódnak az ügyvezetést munkára, mert nem akarnak beletenni az étbe.

NAGYSZERŰ AZ AGGLEGÉNY SÉG

A háromféle "fajta." ITT van a Ruhr kérdés. Itt van Anglia balkáni tapogatózása. Itt van a közel kért. Itt van - de minek folytatassuk. Angliának annyi baja van ebben a pillanatban, mint a szakállas hölgynek szőr az arán.

A Vatikán erősen küzd a Ruhr békéért.

LONDON, aug. 8. A pápai udvar fíradhatatlanul küzd tovább azért, hogy a Ruhr megszállást megszüntesse és béket teremtsen.

TUDJA-E ÖN, HOGY

A magyar kormány ellen nagy összekövés szervezték Budapestben. A magyar kormány az összekövés ellen lépéseket tesz, melyek közül a legfontosabb a következő: az összes magyar kormánya a mai kormányt erős szakkal akarták elváltatni.

Kiss Emil Bankháza... 133 Second Avenue, New York, N. Y. Pénzküldés... Hőjegyek... Betétek biztos megőrzése és kamatoztatása.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

A KUTYA MEGMENTETTE A FARMER ÉLETÉT.

PREMONT, O., aug. 8. Max Shuerer green creek farmján nem volna ma életben, ha nincs egy őse a kutyák között. Shuerer megmentette a világja és a kutyák életét.

AMERIKA KELETI VIDÉKE MUNKÁSIÁNYBAN SZENVED

Soha nem tapasztalt kereslet mutatkozik New York vidékén ebben az évben mindenféle munkások iránt.

NEW YORK, aug. 8. — "Munkások keresetnek." — Ettől a kiáltástól visszhangzott a héten az Egyesült Államok keleti része, New York legkivül esőbb partjaitól, a vidéki farmok keresletét, egészen a pennsylvániai malmokig, mindenütt munkásokat keresnek olyan lázával, mely eléri majdnem a háborús keresletet fokát.

Megállapíthatjuk, hogy ez az 1923. esztendő egyike a munkásokra nézve legkedvezőbb időszakoknak. Ebben az esztendőben a fizikai munkások voltak azok, akik nagy pénzeket csínáltak. A szellemi munkások, az anyálg, nem díszelkedhetnek azaz, hogy valami különösen jól ment volna dolguk.

Az Egyesült Államok területén ma, legyen az férfi, vagy asszony, mindenki talán munkát, ebben az országban szó so lehet olyan problémákról, mint a munkanélküliség.

William J. Gallagher, a Knights of Columbus munkásközvetítő irodájának igazgatója kijelentette, hogy a következő hónapokban fordultak hozzá a különböző munkások: 31 kömüves munkásért, napi 8 óras munkával és \$13.50 napszámmal, 38 ács munkásért, 9. dollárjával, 14 esztornási munkásért, napi 8 óras munkával és \$9. Ezek közül bármelyikükönözse napján \$7.50-9.00 dollár. Vegül korlátlan számban kérnek motor szakmunkásokat 74 cent órabérral és \$40.00 évi bónusszal arra az esetre, ha munkahelyükön megmaradnak 12 hónapon át.

A CHICAGOI OKOS BIRÓ A BOLDOGTALAN HÁZASSÁGRÓL

Sabath chicagói bíró a sok boldogtalan házasság okát abban látja, hogy az amerikai leányok — nem tudnak főzni.

CHICAGO, Ill., aug. 8. — Sabath bíró egyike a leghíresebbeknek Chicagóban. Arról híres, hogy eddig ötszáz válni készülő házaspárt beszélt rá a tervük elejtésére. Addig beszélt a lelkükre, amíg belátták, hogy egymás nélkül nem tudnak élni. Igaz, hogy Sabath bíró közben melankolikus lett — annyi szomorú családi titkot tudott meg e pályafutása alatt.

A bíró ma nyilatkozott végre a házasságról s a boldogtalan házasságról általában.

— A legnagyobb baj ott van, mondotta, hogy az emberek nem gondolkodnak, mielőtt egybekelnek. Tulságosan sietnek. E sietés következtében jönnek létre az ugynevezett egy éjszakára szóló házasságok. Aztán: a fiúk isznak. Részegek és egyáltalán nem gondolják meg, hogy mit csinálnak — a mámor elszál, felébrednek és ott van a nyakukon a boldogtalanság. Szépség! Bah! A szépség nagyon keveset számít a házasság boldog voltában.

— Remélem, nines már messze az idő, mikor törvény fognak hozni arra, hogy a házassági engedély kiadása után harminc napot kell a házastársaknak várni, mielőtt valóban egybekelhetnek. Ha addig nem ismerték meg egymást, e harminc nap alatt, mikor egymás társaságára szoktak utalva, feltétlenül meg fogják ezt tenni. S ezzel talán sok boldogtalanságnak lehet majd az előgyvenni.

— Nem hiszem, hogy a házasság pénzért jönne. Nem pénz kell: hanem az egymás feltétele megértése és megbecsülése. Ennek a böles bírónak valóban igaza van.

Különösen abban, amit a végén említ: — Háromnegyed részben a férfi gyomrán fordul meg a dolog. Az a legnagyobb baj, hogy a mai lányok nem háziasak és főleg: rosszul főznek, vagy egyáltalán nem tudnak főzni.

KERÜLJE KI A NYARI BAJOKAT. Testünk ép olyan, mint egy fűtő szervezet. Most, hogy ilyen meleg a napok, nem terhelje meg a testét fűtőanyagral törekedjen inkább egy általános kitakarításra. Nagyon sok húst, grevit, pájt és süteményt ettünk, egész szervezetünk tele van és eltorlaszolt a sokféle fölszeleges tápanyaggal, ami ép olyan, mint a fűtőkemencében a salak; amit pedig ki kell takarítaniuk, ha ismét jól akarjuk magunkat érezni és egészségesek akarunk lenni. Tisztítsa belső szerveit Triner-féle keserű borral, amely a legjobb nyári gyógyító, mert ez tartalmazza a híres cascara sagrađa anyagot, gentiant dandeliont és más gyökeket. Ezek a legjobb gyomor és vésztisztító. Ha Triner-féle keserű bort használ, nem kell szenvednie dugulástól, étvágytalanságtól, fejfájástól és általános levertségtől. Még legmelegebb időben is jól fogja magát érezni. Vegye meg azonnal palackjában vagy azonnal gyógyszereket veszi és ne feledje azt sem, hogy Triner-féle Liniment igen jó hatású orvosság fájódt lábak és dagasztok ellen: A Triner-féle Toothache Drop, fogcsépek pedig igen ajánlatosak fogfájásnál és neurálgianál.

BECSÜLETES... SCHWABACH BANKHÁZ... 1345-1. AVENUE, NEW YORK.

MAJORIE RAMBEAU IS VALIK A FÉRJTŐL.

SAN FRANCISCO, Cal., aug. 8. — Marjorie Rambeau, a "The Fortune Teller", a "The Sign on the Door" és más jó mozidarabok főszereplője, válpert indított a férje, Hugh Dillman ellen.

CHALAPOWITZ ETHEL, A KIS RABLÓVEZÉR

A tizenkilenc esztendős leány és a fiatal férfiakból álló rablóbandája.

A NÓTA VÉGE. Chalapowitz Ethel és társai sikertelenül működtek.

NEW YORK, augusztus 8. — Ethel Chalapowitz a rendőrség foglya. Ethel Chalapowitz, dacára szeszre tizenkilenc évesnek, bőven kiérdemelte, hogy a rendőrség fogya legyen, sőt, hogy a rendőrségtől átkerüljön a börtönbe.

Ethel Chalapowitz ugyanis: rabló. Sőt: rablóvezér. A bandája azonban nem hozzá hasonló leányokból áll. Férfiakból áll, fiatal fiúkból.

Mindez tegnap délután derült ki. Ethel és a banda két tagja körunt voltak. A szökecs "rutinműködésük" végzettségét pedig Brooklynban, Brooklynban éppen olyan meleg van, mint máshol — sőt talán még melegebb. Ennek következtében a lakók azzal próbálnak segíteni magukon, hogy hátsúlni kiűnjék a házak löpésére.

Ethel és két társa előkerült a McKibben Street 68. számú háza elé. Körülnéztek. A lakók kint ültek a lépcsőkön. Közöttük egy Mrs. Bessie Shepperd nevű asszony, aki Ethel vezette lett — mint utóbb kiderült.

Ethel és két társa bemertek Mrs. Shepperd lakásába. És nyírogdian elkezdtek foszogatni. A mi nem volt odaszegve, azt beledrakták a magukkal hozott kéziszkába. Munkájuknak már épen a vége fele közeledett, mikor Mrs. Shepperd föltélenl bejött a lakásba. Nála volt a rikikülje. A két férfi nekiugrott Mrs. Shepperdnek és kitépték a kezéből a rikikült. Aztán mellbevették és elszaladtak. Ethel nem tudott elszaladni. Mert Mrs. Shepperd megfogta. Olyan erősen fogta, hogy minden vergődésére minden erőfeszítésére hiábavalónak bizonyult. Ethel kapálódzott, Mrs. Shepperd pedig ordított. A nagy kiabálásra figyelmelek lettek a szomszédok, berohantak, jött a rendőr — és Ethel most a rendőrség foglya.

Fogoly, de nyugodt, sőt cinikus. Arra a kérdésre, hány betűvel van a neve, azt a vállátvonogatja: mit tudja ő! Anyiban, hogy a számukra sem említszik!

A "módszerüket" egyszerű, keresetlen szavakkal magyarázta meg a rendőrgyűlésnek. Ő a banda feje és egyuttal az előőr. Bemej egy lakásba. Ha vannak bent: bocsánatot kér, tévedett, a házastert keresi. Ha ninesenek odahaza: hívja a bandát.

Ez az egész. Beesése szerint eddig a bandája huszonegyezer dollár értékű holmit lopott össze. Ethel különben nem bizonyult jó kollégának. Elárulta annak a két fiúnak a nevét, a kikkel együtt dolgozott Mrs. Shepperd lakásán, már ezeket is letartóztatták. Az eljárást mindhármuk ellen megindították.

KÉTSZÁZ IZGATÓT ZÁRTAK LE DREZDÁBAN. DREZDA, Németország, aug. 8. — A szombati élelmiszerforgószolgálat 200 ember került fogházba izgatás vagy romlás vádjára alatt.

Új Öromök Várnak Kifáradt, Kimerült és Ideges Személyekre. A Nuga-Tone végzi ezt a munkát, még pedig gyorsan.

Nuga-Tone a kimerült idegekben és lelkében helyre állítja a frissességet, erősíti az erőt, vissza hozza az alvást, erősíti az emésztést, erősíti az állást, erősíti az idegrendszert, erősíti a belek működését, lelassítja az érkezőket, erősíti az emésztést, Ha nem éri jól magát, kötelezőleg Nuga-Tone iránt, hogy legyen e szertől kisérlet. Semmit se veszítsen az álal. Semmi sem kerül, ha a szer nincs ott jó hatással. Különösen hasznos az álal. Semmi sem fogja magát érezni. Ha orvos nem tudja meg a szerre, menjön a patikába és vásároljon egy üveg Nuga-Tone. Ne feledje, az utasításokat. Csak néhány napig vegye be, és ha nem fogja magát érezni, az a szer nem lesz jó. Szinte mindig vissza a maradvékot a patikába és vissza kéri a szerre. A Nuga-Tone gyorsan utasítja az összes panaszokat, hogy adják vissza a jóllétet, ha nincs a szerrel megelégedve. Kérli kasszaadit, Nuga-Tone gyorsan vissza hozza minden gyógyszerellen, ahol garantáltan lesz.

APRÓPÉNZ AZ ÖTMILLIÓ MÁRKA NÉMETORSZÁGBAN

Még ezen a héten husz és ötven millió márkás bankjegyeket fognak forgalomba hozni. — A birodalmi bank aranykölcsönt bocsát ki augusztus 15-ikén.

BERLIN, aug. 8. — Amit a birodalmi bank igazgatói megjelöltek, az teljesességgel bekövetkezett. Az 5 millió márkás bankjegyek, amelyek egy hét előtt kibocsájtásuk napján még akkora ószegget képviseltek, hogy beváltásuk súlyos nehézségekbe ütközött, ma már "apró pénzé" váltak. E hét folyamán husz és ötven millió bankjegyeket fognak kibocsájtani. De még ezek sem tudják majd kielégíteni a fizetési ószközök iránt mutatkozó keresletet, ha a márka a jelenlegi arányban zuhan tovább lefelé.

A KINAI CSAPATOK 750 BANDITÁT LEMÉSZÁROLTAK

A banda 50 tagját lázadásért halálra ítélték és kivégezték. — A banditák menekülni akarják, de a tartományi csapatok körülfogták és lemeszárolták őket.

PEKING, augusztus 8. Csaiharból, Mandzsuria Holungkiang tartományából érkezett hírek szerint a tartományi főnök rendelkezése kinezi katonák 750 banditát lemeszároltak.

Az áldozatok 1200 főből álló banditacsapat tagjai. A bandita csapat legutóbb megadta magát a Csang Tso-Linnek, a mandzsuri hadvezérek hadserege keretében külön alakulatot akarták kiképezni. A foglyok a kiképezés alatt azonban lázadó magatartást tanusítottak és ezért tervük kizárólag hatótörvényszék elé rendelték.

AZ ANGOL LÉGI DERBY NYERTESE.

CROYDON, Anglia, aug. 8. L. L. Carter egy Napier repülőgéppel megnyerte a londoni 200 mérföldes angol derbyt. A légi utat 62 perc és 23 másodperc alatt tette meg.

JAPAN NYUGODJAZOTT KILENC SZÁZ TISZTET.

TOKIO, aug. 8. — A hadügyminiszterium a hadsereg reformálási tervék értelmében, nyugdíjazta 900 tisztet. A nyugdíjazottak közt mindennemű rangfokozatú tiszt van.

PORTUGALIA ELNÖKÖT VÁLASZTOTT HÉTFŐN.

LISSZABON, aug. 8. — Portugália köztársaság népe tegnap elnököt választott. Nagy szavazattöbbséggel Teixeira Gomes került ki győztesen a küzdelemből. Gomes Londonban volt követe Portugáliának.

VALLÁSHÁBORU RÉME FENYEGET A FILIPINEKEN

A kormányzó szerint fanatikus mohamedánok tervezték a keresztények üldözését.

ÖTVEN MÓR ELESETT. Agyukkal felszerelt erődöt építének a lázadók.

MANILA, aug. 8. — A kormányzóhoz beérkezett hírek szerint 50 mór halálát és számos sebesülést végződött az a valóságos ütközetté fejlődött támadás, melyet a mohamedán hitű rajongók intéztek a rendőrség ellen Mindano szigetén, közel Lake Lanao helységhez. A rendőrség részéről három súlyosan sebesült áldozata van a csatának.

Részleték hiányában Wood kormányzó tábornok azt hiszi, hogy ez a támadás annak az utolsó támadásnak a folytatása, melyet Maja Santos, Lanao kormányzóhoz intéztek a mórök legutóbb és amelyben azt követelték, hogy adják ki nekik Tejero hadnagyt és a rendőrség más 40 tagját, akik a mórök vádjá szerint, részt vettek a köztük és a rendőrség között három évvel ezelőt lefolyt harcokban. Az utómatum azzal fenyegette, hogy ha követeléseik nem teljesülnek három napon belül, a mórök megtámadják a kormánycsapatokat.

Wood kormányzó annak a nézetének adott kifejezést, hogy valószínűleg azok a mórök, akik nemrégiben tértek vissza az arabiai Mekkából, a mohamedán szent városból, felfegyverzett bandákat szerveztek abból a célból, hogy Lanao területét a keresztények ellen.

Vallási villongások.

Santos kormányzó a következő értesítést küldte Wood tábornokhoz: A fanatikus mohamedánok körében veszedelmes befolyásra tett szert egy Huarin nevű mór. Bandája több, mint 100 főből áll. Egy mór templom tömör falait mögött találkoznak napról-napra, ahol a Korán szellemét táplálja bennük a bosszúállás tüze. Egy erőd építésén dolgoznak és a hírek szerint egy mór és egy spanyol agyúval rendelkeznek.

Befolyásos mór papok békeszerző kísérletei hiábavalónak bizonyultak. A fanatikus mohamedánok azzal fenyegetőznek, hogy ha három napon belül nem adják ki nekik Tejero hadnagyt és azt a negyven katonát, akik az 1920. májusában Cumoros mellett lefolyt csatában részt vettek, akkor a kormány ellenségeinek fogják magukat tekinteni.

Lázadással fenyegetődnek.

Ezek a vallásos rajongók azzal is fenyegetőznek, hogy fegyverrel és kővel támadják a táviró vezetékeket. Véleményem szerint éppen elkerülte az ideje annak, hogy erőszak igénybe vételével is, de véget vessük ezeknek a fanatikus ténykedéseknek. Ha későbbre hagyjuk, a rend megalkotása több áldozatot fog követelni. Parancsnokságom alatt 6 tiszt és 90 közelegény áll.

Santos kormányzó írása lerántja a leplet arról a régi sebről, mely a Philippini szigeteken és különösen a Lanao kerületben már számos éve nyugtalanítja a kormányzóságot. Az a háborúság, melyre a szobanforgó jegyzékükben hivatkoznak, 1920. május 3-án folyt le Joloban, közel Taglibi városához, a csendőrség egyik csapata és a mórök között, amelyben 90 fanatikus mohamedán esett el, köztük Untong, a maharadzsa. Azóta mind többen és többen csatlakoznak ahhoz a fanatikus sereghez, mely bosszút esküdött a Koránra, a mohamedánok szent könyvére.

Az utóbbi idők legfontosabb mozzanata az volt, amikor megtámadták a kormánycsapatokat és a katonaság sorfűze alatt elhullott 50 emberük, akik között Akhbara, hírbűző vezérük is volt. Akhbara úgy szerepelt előltűk, mint aki a mennyekből származott és nem fogja testét a golyó.

LOMHA VÉRKERINGÉS

egyengült szervezet, fáradság, fejfájás, álmatlanság, szédülés, buskomorság — állandó izgatottság, az idegek kopásából a kimerülésből származnak.

Erős idegek a tiszta piros vér szállításának és egyenlőségének zálogja. Mindezeket meghozza a híres Dr. Bogár gyógyzerés-féle.

SATURNIN ÉLETITAL

Kitartó használat, mely új erőt önt a kimerült idegekbe és immokba, a vért gyarapítja, eddőt és tisztát alkot, elmozdítja a fejtájt, szédülést és élményt a vérkeringést. Férfiak, nők egyaránt áldás.

Ha becsüli életét, egészségét valamire, hozza meg a Saturnin Életitalt, a modern gyógytudomány legnagyobb csodáját még ma, mielőtt bajt megmakacsodnak a előregednek. Egy üveg ára egy dollár 25 cent, öt üvegből álló készlet 4.50 dollár. Használati utasítást küldjük a világ minden részébe. Összkodjon utána azonnal, a címre: a rendelést a pénzzel együtt a felküldéshez és címre:

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Ha most rendel legalább öt dollárért, kérje ajándékba a nagy, szines, gyönyörű NEM, NEM, SOHA című újságot, mely díszíteni fogja otthonát a pártalan a maga nemében.

VEZETTSÉG FOLYTAN MEGHALT A FARMER.

RIDGEWOOD, N. J., aug. 8. John Stott farmer nemrég megharapta kezén a kuttyja, megharapott másokat is, emélfogva agyonlőtték. A fejét felkötötték az állami vegyszert hivatalba s itt megállapították, hogy a kuttya veszett volt. A megmárt ember azonnal beoltatták magukat vesztés ellen, de Stott elhanyagolta a dolgot, így azáltal megvesztett és borzalmas ki-törés dühöngött. A szenátor sebe nem életveszélyes.

MERÉNYLET EGY OLASZ SENATOR ELLEN.

RIZA, Olaszország, aug. 8. — Az olasz parlament tagja, Bombig szenátor ellen merényletet követett el egy örül. Hatoszor rálított a szenátorra, de csak egyszer találta el. A merénylőt, akit Colazio Matteonak hívnak, csak akkor fűpíthették egy golyót a szenátor testébe, amikor az menekülés közben összeesett. A járkélok fegyverezték le a dühöngő örültet. A szenátor sebe nem életveszélyes.

EZZEL az újfajta szappannal- áztatás foglalja el a dörzsölés helyét.

A csodás Rinso habokban való áztatás biztosan és könnyen oldja fel az összes piszkot. Öblítse ki a ruhát és a feloldódott piszkok egyenesen kifolyik.

Azokat a legpiszkosabb helyeket, melyeket a legkeményebben szokta dörzsölni — a nyakszegélyeket, a kézelők széléit, szegéseket, a játékruhák térdét és üllőrszét — most csak keveset és könnyen kell dörzsölni egy kevés száraz Rinsoval.

Mellékes, hogy miképpen mos, a Rinso könnyebb teszi. Tökéletes a mosógépekhez. Épp olyan finom a kifűzéshez. És épp olyan csodás egyedül az ártatáshoz a rendes álló mosókádakban.

Használja a darabos szappan helyett. Erre való a Rinso. Örökre megszünteti a kemény dörzsölést, a mely megviselte önt is és darabokra szaggatta a ruhákat.

A Rinsot a Lux készítő gyártják, a világ legnagyobb szappangyárosa. Megtalálja minden grocery és Department Storeban a rendes nagyságban és a nagy új csomagban.

Lever Bros. Co., Cambridge, Mass.

Használdja ezt az új szappant — darabos szappan helyett a rendes családi mosáshoz.

ÁLTALÁNOS DOHÁNYZÁS

A dohányzók hadserege millió és millió értékű a rengeteg tonna súlyú dohánnyal fogyaszt az egész világon.

Az összes dohányfajok között nincs jobb minőségű a 100 százalékos tiszta török dohánynál, melyet a HELMAR tartalmaz.

20 HELMAR minőségű ad, 20 közönséges cigareta csak mennyiségét. Melyik előnyösebb? Az ár ugyanaz.

HELMAR kemény papír dobozba van csomagolva, mely a töréstől és zúródástól megóvja, míg a közönséges cigareta csak telerbe.

EMLEKEZZEK A DOBOZRA ÉS A NERVE.

A legfinomabb török, a legújabb és legújabb cigaretták győzelmei a világon.

BOXES of 10 or 20

HELMAR

